

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

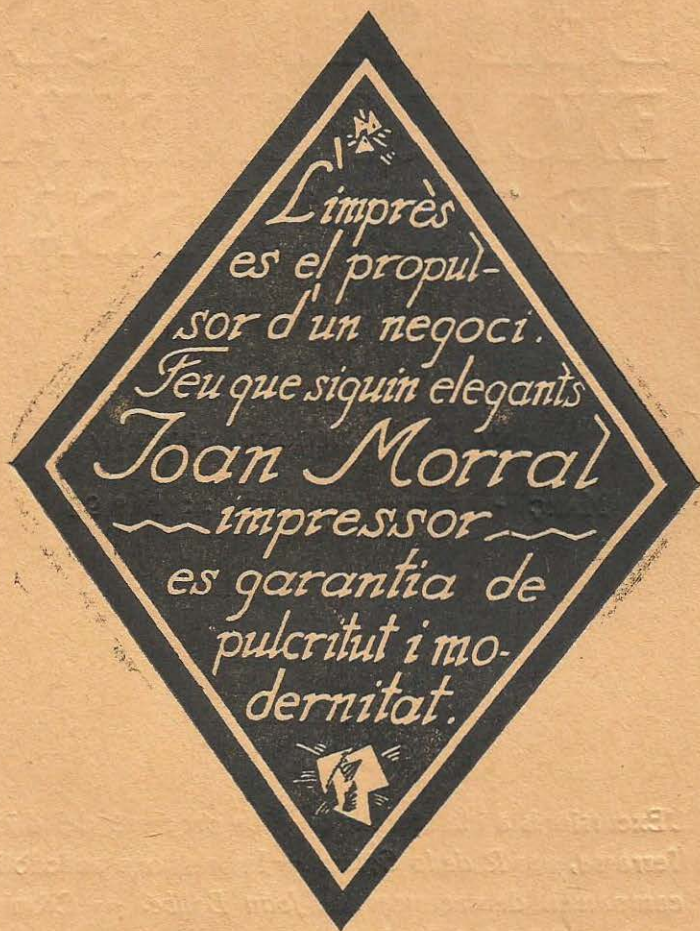
ANY XVII - SEGONA EPOCA

MARÇ - ABRIL DE 1935 :: N.º 94

U M A R I:

TEXT: L'Excursionista i la literatura. — La processó del dijous Sant a Terrassa, per *R. de la Galera*. — Impressions anecdòtiques d'un campament de vacances, per *Joan Ballbé*. — Crònica. — Excursions Oficials i Conferències.

GRAVATS: Els Collarenos i el Còmolos Pales, (3.007 m.) des de l'estany de les monges; clixé, *Pere Puig*. — Les agulles de Travessany des de l'estany Negre; clixé, *Manuel Aurell*.

Josep Blay

Mobles - Decoració - Somiers - Enreixats

Despatx i Tallers:

Francesc Macià, 57 i 64

Terrassa

Hotel
Victòria

CARTA
COBERTS
PENSIÓ

PREUS ESPECIALS PER EXCURSIONISTES

TERRASSA - Sant Pere, 50

ALFOMBRES - PERSIANES - HULLES - PLOMERS - RASPALLS - BARRETS - ESPARTERIA

A. Rovira

Casa fundada en 1770

Font-vella, 14

TERRASSA

Fàbrica de Corretges i Guarnicioneria en general. - Corretges de goma i lones

J. CASTELLA ESPAÑÓ

CASA FUNDADA EN 1790

ESGLÉSIA, 22

TELEF. 2151

CONFECCIONS I CAMISERIA
Panyos i Novetats — Sastreria a mida

Casa Jorba

P. República, 8 - 10

Jaume Jover, 1 - 3

Terrassa

Ràdio casa Farràs

Pianos - Música - Mètodes
Pianos de lloguer - Discos

VENDES A PLAÇOS

Jaume Jover, 18 - Telèfon, 1593

CASA LLUGANY

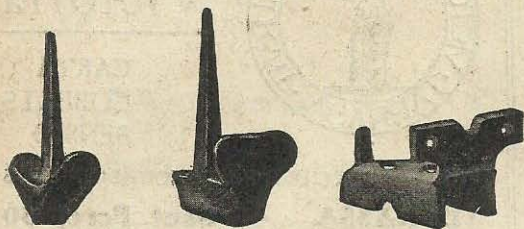
SANT PERE, 39

MATALASSERIA

ARTICLES D'ESPORT

CONSTRUCCIÓ DE GLAUS de totes classes i ARTICLES DE FERRETERIA

Ramon Morral

Especialitat en tota classe de
Tatxes per a Calçats d'excursió

Mas Adei, 21 ☼ Taller: Mina, 60
TERRASSA

Fàbrica de Teules mecàniques

Segués, Donadeu i C.^a

Terres cuites per façanes i
jardins - Articles sanitaris

Despatx: Fontvella, 1 - Telèf. 2111

Casa Martorell

Perfumeria nacional i estrangera
Plateria
Bisuteria
Paraigües
Ombrel·les
Objectes propis per a regal

Font-vella, 59 - **TERRASSA**

Galí i C.^{ia}

Drogues
Productes Químics

**MATERIAL
FOTOGRAFIC**

Conserves
Perfumeria

Sant Pere, 27 - Telèf. 2039

CASA CUNI

◆◆◆ CONFITERIA ◆◆◆

RUTLLA, 52 : TERRASSA : TELEFON 1717

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY XVII
Segona època
MARÇ - ABRIL 1935
NÚM. 94

L'Excursionista i la literatura

Es evident que vivim una època de veritable febre d'escriure.

Tots ens veiem amb cor d'agafar la ploma i traspasar al paper, quelcom que considerem important i que fins pot interessar als altres.

El fet de què reproduïm en el paper el que ens plau, no és certament cap cosa enutjosa; el que no està bé, és que titllem de literari un escrit que no en té res. Ja han passat a la història els temps que la literatura era una espècie d'esplai sense suc ni bruc, un joc de paraules boniques i sonores que en el fons no deien res.

L'accentuada virada que d'uns quants anys ençà ha seguit la literatura mundial, estalonada pels esdeveniments palpitants i vigorosos que han remogut la humanitat, l'ha encaminada vers uns horitzons més vius i plens de llum.

No és pas ornant de paraules triades i boniques una narració sense cap interès ni profit, com es fa literatura: és despullant de matèria i fullaraca les imatges on hi alena una ànima; és cercant les

virtuts i les passions en l'essència dels sentiments i furguant per trobar la veritat clara i resplendent de les coses i apreciar amb tot el seu valor llur bellesa, és a dir, intentant mostrar amb tota cruesa i vigoria i plenitud, la realitat neta i pelada de les coses, com es fa literatura.

Ara digueu-me si aquest neguit, si aquesta passió d'investigar, de depurar, de cercar heroicament la bellesa íntima i pura de les coses, digueu-me si nó són afers que persegueix constantment l'excursionista?

El veritable excursionista voreja sempre el formós prat florit de la literatura. És un ésser que coneix les coses més destacades i dignes d'ésser conegudes íntimament, no solament per haver-se'n assabentat pels llibres o simplement perquè les hi han narrat: és un ésser que les ha vist, olorat i palpat, que s'ha acarat ardidament en la seva ruta sens fi i plena d'obstacles que col·laboren a lligar caps, amb la realitat viva dels fets, i ha esguardat amb tota reverència i unció, les magnes creacions perfectes.

I aquest viure i aquest procedir inquiet i escudrinyador, li han posat a descobert bona part de la boirosa humanitat.

Aquest home, per poc sensible i agut que sigui, acarant-se amb la realitat viva i crua de la vida i enrondat de la natura amb tota la seva potència i puritat, si parla, és sincer i profund; si una inquietud sana i natural el mou a escriure, pot dir-se que suca la ploma a la mateixa saba que descriu.

I llavors, aquest home, l'excursionista, l'home que extreu el perfum i l'essència de les coses com les abelles a les flors, sense buscar paraules boniques i sonores en el diccionari i amb una senzillesa meravellosa i tal volta sense donar-se'n compte, aquest home pot crear un treball digne i literari.

La processó del dijous Sant a Terrassa

Cada vegada que ens apropem a la nit del dijous Sant, em ve a la memòria aquella esplendorosa nit que, temps passats, tota la gent sortia al carrer i tenia, quan menys, un moment que pensava en la vida de Jesús de Nazaret, i aquella nit, amb les seves creences, sortia al carrer i feia un acatament a aquella imatge de Jesús crucificat, de llarga cabellera i de cara emmorenida.

El record d'aquelles nits de dijous Sant, ja passades i per sempre memorables, resta al pensament, encara que no vulguem, de la majoria dels terrassencs, perquè era una diada que entrava al cor de tothom, malgrat els que es mostraven més rebecs, i tenia una popularitat, un respecte i una devoció que no té cap més festa de l'any.

Els carrers en plena nit, brillaven esplendorosament com una riuada de diamants pels llocs on havia de passar la processó; i el poble, tot el poble que estima la tradició i admira el folklore, es llençava al carrer adherint-se a la solemnitat de la diada.

Si el poble ha perdut una cosa tan íntima, parlem-ne quan menys un moment, esplaïant-nos i reviscolant així el record.

La processó-enterrament que es celebrava cada any amb major esplendor lluïment —com diu En Soler i Palet—, era popular en tota la comarca.

Corrués de forasters s'estenien per la ciutat, presentant un aspecte vertaderament extraordinari.

L'ordre de la processó, fora petites modificacions, ha estat sempre el mateix, amb aquella solemnitat que la feia més popular.

Obrien la comitiva dos nois amb uns ganfarons negres on hi havia pintats els atributs de la Passió i dos nois més amb cucurulla i besta, amb una creu al coll que abans cridaven amb una llarga cantarella: *Tingueu record i memòria de la passió i mort de Nostre Senyor Jesucrist.*

A continuació segueixen els soldats romans, o siguin els armats, precedits del seu Capità Manaia i el trompeter, acompanyats d'uns nois vestits d'hebreus, amb atxes, fins l'any 1919 que les supliren uns fanals.

Després, entre llargues fileres d'assistents, seguia un penó, la Veracreu gran, el misteri dels dotze apòstols en el sagrat sopar, el de Jesús a l'hort, voltat de plantes naturals, amb els apòstols dormint i l'àngel amb el calze.

L'asotament en el pilar per dos saions, l'Ecce-Homo presentat per Pilat en el balcó, tenint al seu davant a dos homes del poble.

Un altre camí del calvari, Jesús portant la creu, ajudat per Cirineu que té al costat la Verònica i un trompeter. La crucificació i segueix llavors aquell Crist del qual us parlava abans, acompanyat d'un bon nombre d'homes cantant el *Miserere*, pregària d'un sentiment esborronador que t'engruna el cor i et deixa en suspens, àdhuc fent-he humitejar els ulls. El sentiment que porta aquesta pregària plasma el dolor punyent d'aquella santa nit del dijous Sant.

Hom recorda que durant alguns anys, quan el Crist passava pel carrer de Sant Antoni, un home orfe de llum, de cara demacrada, assentat en una cadira a l'acera de casa seva, cantava el *Miserere* amb el cor d'homes, quan aquest passava per davant de casa seva.

El moment aquell impressionava profundament. Al costat del cor hi van dos homes amb una bacina. Antigament deien amb veu llastimosa: *Germans, per l'amor de Déu, cada almoina que fareu, guanyareu 40 dies de perdó*. Aquest clam des de l'any 1926 que no es cantava i era substituït per *Caritat per amor a Déu*.

Seguia el misteri del Davallament de la Creu, les cinc imatges del qual, o siguin el Sant Crist, Mare de Déu, Magdalena, Nicodemus i Joan d'Arimatea, són obra del pintor i escultor terrassenc En Francesc Torras i Armengol. A judici dels intel·ligents és el millor de tots els misteris.

A continuació dues fileres, una per banda, de Congregants dels Dolors que van tots amb el rostre cobert amb cucurutxa, i una filera al mig els quals porten tots, creus, penons i impropis de la Passió, arrastrant alguns d'ells pesantes cadenes de ferro i la majoria descalços per a complir promences.

Amb ells seguia una Veracreu més petita que la primera. Seguidament el misteri de la Soledat amb la Verge, tenint el seu fill a la falda i al seu darrera l'Escolania cantant l'*Stabat Mater*.

Aquella veu clement de l'infant s'estenia per l'espai com una sonoritat celestial.

I seguia el Sant Sepulcre sota un tàlem negre. Aquest misteri, la imatge del qual està coberta amb grans cristalls, té a cada angle, un angel aguantant un atribut de la Passió.

Darrera el Sant Sepulcre, els obrers de la Parròquia i part del clergat local.

Després, la imatge de la Dolorosa i finalment el Consell presidit pel senyor Prior, l'Ajuntament i la Banda Municipal.

I al darrera una gentada immensa que la seguia tot el curs. Ara els últims anys, s'hi veia també, algunes dones amb mocador al cap, vestides de

negre amb els rosaris als dits i alguns homes amb mocador negre al coll i la gorra la mà, movent poc a poc els llavis com demanant protecció en el seu viure.

L'interès que havia tingut, cada any, la ciutat i els pobles dels encontorns per a veure aquesta processó, ara es manifesta en les converses on en surten condolences per la seva suspensió, no per la seva mor, perquè la processó del dijous Sant a Terrassa era una manifestació on hi palpitava l'ànima popular, una ànima que malgrat les seves vicissituds, encara viu i la processó del dijous Sant de Terrassa, ningú pot assegurar no tornar-la veure mai més.

R. DE LA GALERA.

IMPRESSIONS ANECDÓTIQUES D'UN CAMPAMENT DE VACANCES

Del dia 10 al 19 d'agost passat, el nostre Centre instal·là el seu XXIII Campament social al peu de l'Essany Negre de la Serra del Montarto. Aquest campament fou constituït per 14 tendes, les quals acolliren a 33 dels nostres consocis.

Al primer dels dies esmentats, a l'hora convinguda, l'autocar amb el qual teníem de fer el viatge es trobava davant el Centre amb tots els equipatges carregats i a punt per a la sortida. En aquest moment, però, al xòfer, que a més era el propietari del flamant «pullman», li va semblar que l'auto es trobava excessivament carregat i al·legant que d'aquella manera no arribaríem a Salardú, no ens tocà altre recurs que esperar l'arribada d'una camióneta per a transportar els equipatges que el dit xòfer-propietari creia excessius. Aquest contratemps retardà dues hores la nostra sortida. A les cinc de la tarda d'aquell divendres del mes d'agost, doncs, començarem el viatge, arribant sense novetat a Tremp, a les onze de la nit.

Dues hores més tard, després d'un excel·lent sopar, continuàrem la nostra ruta i poc a poc, qui més qui menys tots provàrem de dormir mentre l'auto seguia carretera enllà. Cap a la matinada, quan la claror del nou jorn feia visibles els llocs per on passàvem ens trobàrem remuntant el curs del Noguera Pallaresa. Carretera amunt, entre pasturatges i verds camps, arribàrem a Esterri d'Aneó on fèrem un breu descans.

Represa la marxa passàrem seguidament per València d'Aneo i començarem la pujada del Port de la Bonaigua. En arribar al bosc de Sorpe un sobtat descens de temperatura ens obligà a tancar les finestrelles i ens despertà definitivament els més dormilegues. El termòmetre marcà en aquell moment dos graus.

Contemplàrem ben aviat el salt de la cascada de Gerbè procedent del cercle lacustre del mateix nom i, seguidament, deixàrem endarrera el Santuari-Refugi de Nostra Dona de les Ares, d'aspecte pobre, però, d'excel·lent utilitat per als qui durant l'hivern desitgen atravesar el port.

Després del seguit de ziga-zagues de la carretera arribàrem al Port de la Bonaigua, frontera de la Vall d'Aran, a 2072 m. Contemplada la visualitat que des del port s'observa, iniciàrem el descens pel territori aranès i per grans pendents i ràpides curves ens endinsàrem per la fonda Ribera de Rûda.

A la poca estona ens adonàrem del primer conjunt vilatà format pels pobles de Tredós, Salardú i Unyà. El sol que lluia amb tota la seva potència, feia ressaltar un magnífic conjunt de colors que es contrastaven per la seva varietat. La blavor del cel es mirallava dins les aigües del Garona que s'escorrien joganeres riu avall; les seves verdes riberes mostraven els fèrtils camps de ferratge propis per a la pastura del bestiar; les típiques teulades de pissarra sostingudes per emblanquinades parets reflexaven els raigs solars que poc a poc assecaven la rosada caiguda durant la nit.

A la fonda Rosta de Salardú, on esperaven la nostra arribada ens varen preparar l'esmorzar mentre els mossos descarregaven els paquets i començaven a preparar els matxos. Una vegada carregats els vint-i-un animals que necessitàrem per transportar els paquets, sortírem de Salardú travessant el Garona per un petit pont de fusta, i, aigües amunt d'aquest riu, formant una llarga filera india, començàrem l'excursió «obligatòria», de la qual no es varen poder escapar els que venien al campament amb l'intent de fer el mandra.

Ben aviat deixàrem a l'esquerra del camí, el poble de Tredós i entràrem seguidament a la vall del riu Aiguamoix on, per estreta carretera entre terres de conreu per cada costat i més tard entre boscos i prats, arribàrem al balneari de Tredós de pobre aspecte exterior i de deficient instal·lació interior. Després d'haver provat les seves aigües, les quals ens feren recordar les de la Puda i d'haver visitat les velles i atrotinades cambres de bany, continuàrem riu amunt trobant encara verdosos prats i exhuberants boscúries i, per camí planer i agradable, arribàrem al salt d'Aigües Tortes on el riu s'estimba, for-

mant una escumejant cascada. En els aplevats del bosc de la Muntanyola, veïrem la terra regirada de tal manera que ens causà forta estranyesa, però ben aviat en trobarem la causa, puix que a l'arribar a la cabana dels pastors, en sortí de dintre una ramada de garrins.

Camí amunt, passàrem per l'Estany de la Llosa, de petites dimensions però, de bell aspecte per la vegetació que l'adorna i moments després ens trobarem al davant de l'Estany Major del cercle de Colomers. Aquest estany en plena regió muntanyenca, es troba voltat d'alterosos massius, d'entre aquests els de Colomers, dels quals en pren el nom. En aquest cercle, on s'acaba la vegetació que tant agradable ens ha fet el camí, s'hi troben una vintena d'estanys, invisibles des del lloc on ens trobem. Aprofitàrem el planell de sota la cabana de l'estany per reposar i alimentar-nos una mica, puix asseguraren que ens trobavem solament a la meitat del camí. Poca estona després d'haver deixat l'estany ens trobarem en el punt negre de l'excursió. La forta pendent coberta d'esmolades pedres feia difícil el pas de les cavalleries les quals relliscaven sovint amb greu perill per aquestes i pels paquets que portaven puix que, treballant en fals, degut al pendent i al sotragueig que rebien es desfeien continuament.

Per fi, després de molta estona d'engúnies, arribàrem al Port de Caldes i entràrem a la regió que havíem decidit conèixer, la qual, en aquell moment, avara de les seves belleses ens mostrà solament el Montarto d'Aran. Amb el mateix compte que a la pujada, les cavalleries iniciaren la davallada. Els mossos ja feia estona que senyalaven degudament els llocs on passàvem per tal d'assegurar-se de no perdre's en retornar a Salaridú, ja que solament el «Xaime», el nostre futur cuiner, era l'únic que coneixia el camí.

Després d'haver contemplat les perfilades agulles Travessany amb l'immens llac que s'estén als seus peus, arribàrem a les envistes de l'estany Negre el qual ofería un magnífic aspecte. Amb la nova guia de la Vall d'Aran reeditada pel benemèrit C. E. de C. i que rebérem el mateix dia de la nostra sortida, procedirem a la identificació dels pics que serveixen de marc a l'estany. Dels peus d'aquest s'aixequen els arrogants Collarenos, més enllà la serra dels Tumeneies amb nombrosos pics per a escalar i, al fons, els gegants de la regió formats pels Biciberris i el Comoloforno.

Arribats a l'estany i escollit el lloc per a establir-hi el campament començà l'activitat, mentre saltaven els paquets de les mules es començaren a aixecar tendes, el cuiner preparà el foc, un altre grup està enfeinat per a convertir en una font un regueró d'aigua que per allí s'escorre. Després d'haver

reeixit en aquestes activitats les primeres ombres de la nit feren la seva aparició; el «Xaime» tocà el corn i es formà la primera cua per a la minestra i, amb una fresca pròpia per a estar-se a la vora del foc, començà la nostra estada a la regió de l'Estany Negre.

* * *

La «Balsa».—El següent dia, després d'haver arreglat definitivament el campament i ordenat els queviures en la tenda a aquest fi dedicada, fou la nostra preocupació la construcció d'una «balsa» per a poder passar les hores remant per damunt les profundes i quietes aigües de l'estany Negre. Tot trescant per les vores d'aquest, trobarem uns grossos troncs ja treballats que indubtablement havien servit pel fi que nosaltres ens proposàvem. Juntar aquests troncs, clavar-los i lligar-los per tal que oferissin la màxima resistència fou fet mestrirolament i la «balsa» entrà en acció. Desseguida, però, ens adonàrem que sense rem no aniríem gaire lluny, puix als cinc metres de la terra ja no ens moviem de lloc. Amb paciència i cops de destrat es construí tot el que feia falta i per fi, reeixirem en els nostres propòsits. I zis zas, cop darrera cop, la «balsa» es començà a endinsar per l'estany en mig de la natural expectació i com que aquesta admetia solament una persona, durant els primers dies solament era conduïda per la gent atrevida, però més tard, veient els conservadors que no passava res anormal empunyaren els rem i tothom es passejà triomfalment d'un cap de dia a l'altre.

El penúltim dia, però, un marit i muller de Caldes de Bohí intentaren amargar-nos l'existència, al·legant que els troncs que servien de «balsa» eren de la seva propietat, exigint-nos per aquest motiu el lloguer dels mateixos.

Com que nosaltres ens negàrem rodonament a pagar impostos pel fet d'utilitzar unes fustes abandonades, entaulàrem discussió i tot seguit sortiren lleis, jutges i denúncies, mantenint ambdues parts el seu punt de vista tossudament.

Cal advertir que aquesta discussió, sostinguda sempre dins els límits de la cortesia, fou en extrem interessant, puix que els nostres punts de vista eren combatuts per la senyora de Caldes, la qual portava el pes de la discussió, cosa, que, a aquelles altures, ens resultà un número més en el nostre programa amb el qual no havíem comptat.

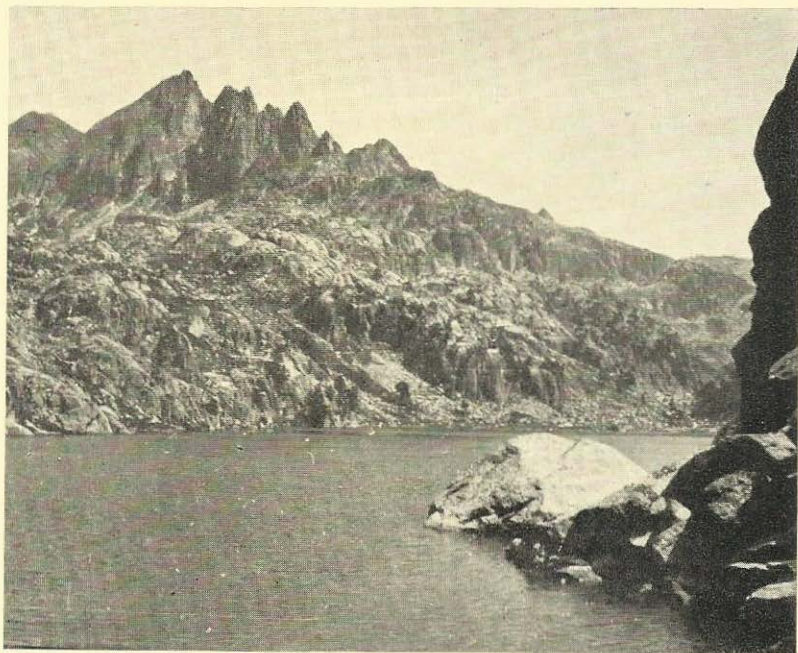
El resultat final del debat, fou el desballestament de la «balsa» i el retorn dels troncs al lloc d'origen en presència dels seus propietaris. A hores d'ara, les truites de l'Estany Negre encara deuen esperar el concert nocturn de mandolina a claror de la lluna que els prometé l'amic Tintorer.

* * *

Clixé, *Pere Puig*.

Els Collarenos i el Còmolos Pales, (3.007 m.) des de l'estany de les monges.

Clixé, Manuel Aurell.

Les agulles de Travessany des de l'estany Negre.

Les veïlades.—Cada dia, després de sopar, arrecerats a l'entorn del foc passavem agradablement les vetlles junt amb els nostres veïns de campament Badia, Monné i Batalla. Tots reunits, cantàvem diverses composicions del nostre cançoner popular, les quals a aquelles hores trencaven la quietud que planava damunt la vall. Quan en Badia ajudat pels seus dos companys cantaven amb veu clara i afuada l'enfilall de bellíssimes cançons muntanyenques les quals eren escoltades amb silenci religiós, tot el campament gaudia fermament.

També l'amic Tintorer ens feia escoltar belles melodies amb el so armونیós de la seva mandolina.

*
* * *

Els isards.—Aquests animalons tan vius que us captiven tot seguit per la seva agilitat ens proporcionaren també, durant l'acampada, moments inoblidables. En trobarem tots els dies i sempre amb més nombrosa colla que els que havíem vist abans. Escalant el Biciberri Nord ens adonàrem tot d'una de tres isards, situats a mitja cresta, els quals, en fixar-se amb la nostra presència, desaparegueren per a reaparèixer als breus moments dalt el cim. També des del mateix cim en contemplàren una ramada que reposava damunt una conquesta.

En l'intent d'ascensió a la Punta Arlé, quan ens faltaven uns cinquanta metres per arribar al coll que separa la Punta, de la cresta del Biciberri Nord, una dotzena d'isards sortiren furients del coll esmentat. Tant esverats anaven que no s'adonaren de la nostra presència fins que es trobaren a prop i com si comprenguessin que erem inofensius s'aturaren uns moments a l'oïr els nostres crits. El penúltim lloc de la colla era ocupat per un petit isard novell el qual amb gran lleugeresa procurava no perdre contacte amb els demés.

Al seu darrera seguia el més gros de la colla i segurament el més vell, puix que les seves llargues banyes i el seu ventre clar i pelat ho demostraven abastament; vetllant per la seguretat de tots s'anava aturant de tant en tant per a vigilar si algú els empaitava.

*
* * *

Una truita de cent quaranta quatre ous.—Comenceu a imaginar-vos quines olles, paelles i altres estris es necessitaran per a fer la minestra de trenta tres acampadors i aleshores plantejeu-vos, encara, la solució per a fer una truita de cent quaranta quatre ous. La cosa és ja una mica seriosa. I, no

obstant, va ésser feta d'una manera molt senzilla i sense donar gaire feina als simpàtics cuiners.

Remuntaven les cavalleries el pesat camí que condueix al Port de Caldes quan tot d'una el cavall que portava la caixa dels ous va tenir la desgràcia de relliscar donant dues voltes de campana. L'animal (mai com alshores estigué tant encertat aquest nom), cada vegada que es trobava de pots enlaire i naturalment amb el seu pes damunt la caixa es quedava un moment quiet amb la intenció segurament d'esclafar tot el que portava. Per sort, de les vint-i-quatre dotzenes d'ous que portàvem, solament varen esclafar-se'n dotze i dic per sort perquè si l'animal hagués fet una altra volta hauríem fet truita de cavall i tot, exposant-nos aleshores a sentir una segona interpretació de la cantarella d'aquell pastor de Benasc, que en el campament de Llosàs, creient-se que un cavall s'havia trencat una pota es passejà dues hores seguides campament amunt i avall desesperant-se amargament i repetint sense parar: ¡Mi caballo! ¡Ya no podré trabajar más! ¡Mi caballo!

Aquesta petita tragèdia, (la dels ous) però, no es va acabar així, puix els que seguíem els matxos que érem escassament mitja dotzena, ens tinguerem de carregar els ous i baixar-los fins a l'estany Negre.

* * *

Un obsequi humorístic?—Als primers dies de la nostra arribada a l'estany Negre, un airet fi i acanalat que baixava dels Biciberris ens obligava a voltar pels volts del campament amb les mantes posades i a buscar l'escalf sempre reconfortador del foc. Més tard, el temps millorà i, com acostuma a passar sempre, quan ens trobàvem com el peix a l'aigua tinguerem de marxar.

Un dels primers dies, doncs, al destapar una caixa de pots de llet la nostra sorpresa fou enorme al veure aparèixer un estol de ventalls, ofrena cordial de la casa Galí i C.^a, als acampadors de l'Estany Negre.

La primera impressió que aquest regal ens produí, fou de què la casa Galí i C.^a es burlava de nosaltres. Desseguida, però, recordàrem que ens trobàvem en ple mes d'agost i que si nosaltres en aquells moments no necessitàvem els ventalls, en canvi a Terrassa haurien volgut per a ells la fresca que nosaltres gaudíem.

Per aquesta xegada perdonem a l'esmentada casa la seva relliscada, però un altre any, si en lloc de ventalls no trobem una estufa per cada acampador, consti que ens enfadarem!!

* * *

Novetats.—Cada any se'n veuen de noves. I aquesta vegada podem anotar com a tals, la presència d'una voluminosa tenda que fou batejada típicament amb el nom d'«envelat». El dia de la «Festa Major» del campament, acordàrem celebrar-hi un gran ball, però, com comprendreu, el tinguèrem de suspindre per manca de senyoretes.

En una altra tenda apreciàrem el desig de comoditat dels seus moradors, al muntar-se uns magnífics i resistents llits de ferro.

També hi ha qui assegura que més d'una nit sentí soroll de cadenes i crits estranys i esgarriposos en la tenda batejada amb el sobrenom de «la tenda encantada».

Tot això està molt bé i entre amics es pot tolerar tot, però cal recordar que el primer campament de vacances a l'alta muntanya necessitàrem set cavalleries per vint-i-quatre acampadors i aquest any que tot just és el tercer ens calgueren vint-i-un matxos per trenta quatre acampadors. Decididament, si això continua, caldrà establir la reglamentació del pes, dels equipatges dels acampadors.

JOAN BALLBÉ.

Crònica

Les Conferències i Sessions d'aquest Curs.—Com en el cursos anteriors i per tal d'ésser desenvolupat durant l'actual, el Consell Directiu ha organitzat un interessant cicle de conferències i sessions semanals, el programa de les quals és, ja, conegut dels nostres consocis.

El passat dia 29 de març, amb un èxit certament extraordinari, va celebrar-se la conferència inaugural, la qual anà a càrrec del publicista barceloní ferm orientador del nostre excursionisme, senyor F. Pujol i Algueró. Després d'unes paraules d'obertura i de presentació, pronunciades pel president del Centre, senyor Josep M.ª Arola, el senyor Pujol inicià la seva conferència sobre el suggestiu tema *Qüestionari per al nostre excursionisme*, dissertació que fou desglossada en vuit interessants capítols: Preàmbul; A guisa de pòrtic; Perspectiva excursionista generalitzadora; La cultura de l'excursionista; La feina de l'excursionista; Cal vetllar i afirmar; De pedagogia excursionista, caràcter i ciutadania; Deducció d'aquests principis.

La falta d'espai, ens priva de reportar aquesta conferència inaugural de curs, la qual cosa fou feta detalladament per la premsa de la ciutat. Amb

tot podem anunciar que, gràcies a la gentilesa del senyor Pujol, en el proper número d'ARXIV ens serà possible publicar un extens i interessant fragment de la seva conferència *Questionari per al nostre excursionisme*.

Excursions fetes.—Durant els mesos de febrer i març s'han efectuat 29 excursions amb un total de 237 socis concurrents. Tretze d'aquelles sortides foren fetes a base d'esquís.

Els llocs visitats amb preferència són els següents; 8 excursions a Núria, Nou Creus, Nou-Fonts, etc.; 3 a La Molina; 2 als Rasos de Peguera; 2 al Montseny (Sant Celoni, Arbúcies, Sant Marçal, Sant Hilari, Vic); 2 a Castellsbisbal i Papiol; 1 a Caldes i a Moià; 1 a Caldes i Sant Feliu de Codines; 1 al Querolt, Punta Blava i Montagut; 1 a Tossa de Mar, Vidreres i Sils; 8 sortides per diversos indrets del Sant Llorenç del Munt (Font Freda, La Mata, Gegant de les Fogaroses, Soleià, Can Robert, etc. etc.).

Biblioteca.—Ultra els butlletins i revistes que periòdicament es reben al Centre, han ingressat a la nostra Biblioteca els següents volums:

«Léonard Missonne», luxós àlbum de fotografies atentament dedicat al Centre i tramès pel Sr. L. Missonne, d'Austria.

«En la llinda de l'Urgellet», interessant fascicle cedit pel seu autor, el senyor M. Crusafont Pairó.

«Boletín de la Academia de la Historia», Volum CV quaderns I i II.

Del senyor Josep M.ª Sallent hem rebut els següents llibres originals del seu pare (a. C. s.), el nostre malaguanyat soci honorari, senyor Angel Sallent:

«Flora del Pla de Bages».

«El nom dels ocells».

«El nom de les plantes».

«Tecnisme i neologisme».

«La Flora de Catalunya», de Cadevall i Sallent.

No cal dir com agraïm ben sincerament tots aquests donatius.

Museu.—Han passat a les vitrines corresponents, diversos cargols i petxines de mar, cedides pel consoci en Josep Belil, així com un magnífic exemplar de cranc de riu, lliurat pel consoci n'Evarist Rigol.

A ambdós consocis les nostres més expresives gràcies.

El número anterior d'Arxiu.—Ens és molt plaent de remarcar que el número anterior d'ARXIU, dedicat als nostres malaguanyats socis honoraris senyors Eugeni Ferrer i Dalmau i Angel Sallent i Gotés, obtingué una cordial

acollida no solament entre els nostres consocis i a la nostra ciutat, sinó que, del dit número, ens en foren demanats nombrosos exemplars des de diversos indrets de la nostra terra, especialment de Barcelona, Girona, Olot, Manresa, Cervera, Reus, etc. Ultra això, la premsa de la ciutat i de la capital parlaren, també, encomiàsticament, d'aquell nostre número necrològic.

Secció de Fotografia *El VI Saló terrassenc de Fotografia.*—Aquesta Secció es complau a assabentar a tots els terrassencs aficionats a l'art de la llum, especialment als socis del Centre, que com tots els anys organitza, per a la propera Festa Major, el *Saló terrassenc de Fotografia*.

En convidar a tots els aficionats locals a prendre part a aquesta manifestació màxima de l'art fotogràfic terrassenc, aquesta Secció espera que tothom procurarà que aquest Saló assoleixi un major èxit i importància, si cap, que els anteriors.

Les Bases, en full a part, van incloses en aquest número d'ARXIU. Poden sol·licitar-se, també, a la Secretaria del Centre i a totes les cases revenedores del material fotogràfic.

Secció d'Esports de Neu i d'Alta Muntanya *Una remarca sobre el primer descens de la canal de la Rabella.*—En el fascicle titulat «La Muntanya» que ha editat el C. E. del Vallès de Sabadell, hem vist un article intitulat «Primer descens de la canal oest de la Morella» (el veritable nom és Rabella) en el qual article l'autor consigna haver efectuat el descens de l'esmentada canal per primera vegada, adjuntant, demés, la fotografia del Turó de la Cadireta del Davi del Sant Llorenç, en el qual turó solament existeixen les canals de la Rabella i de la Tanca.

Tot i sentir l'haver de contradir l'afirmació feta en el dit article, hem de remarcar que ja l'any 1925 un grup d'escaladors del nostre Centre afectuà aquell descens. Després d'aquella data, diverses vegades s'ha tornat a practicar aquesta baixada, essent la més important, en quan a nombre, la que efectuarem pel novembre del 1932 (ARXIV núm. 80 - Crònica).

El V concurs terrasseenc d'esquis.—Sota l'organització d'aquesta Secció, els dies 10 i 24 de març es celebraren a Núria les curses corresponents al V Campionat terrassenc d'esquis, el qual fou brillantment guanyat pels esquiadors adscrits al Centre. Heus ací els resultats:

Cursa de mig fons. Juniors: Primer, Copa Excm. Ajuntament, Francesc Duran, en 39 minuts i 30 segons; Segon, Copa Castin, Josep Navarro, en 43 minuts i 5 segons; Tercer, Esquis de la Casa Blai, Moisès Torrents, en 51 minuts i 30 segons; Quart, Medalla d'Argent, Carles Altimira, en 55 minuts i 28 segons. Tots aquests esquiadors pertanyen al nostre Centre.

Neòfits: Primer, Copa del Centre Excursionista, Domènec Segué, en 34 minuts i 30 segons; Segon, Copa del Grup Montserrat, Josep Salallassera, en 42 minuts, 31 segons; Tercer, Lot de Llibres de la Casa Grau, Francesc Lloberes, en 49 minuts, 5 segons; Quart, Medalla de la Casa Galí i C.^a, Josep Badiella, en 51 minuts; Cinquè, Medalla de Coure, Jaume Altimira, en 51 minuts, 10 segons; Sisè, Medalla de Coure, Miquel Rambla, en 57 minuts; Setè, Medalla de Coure, Josep Vallès, en 59 minuts; Vuitè, Agustí Vallès, en 1 hora i 1 segon; Novè, Jaume Carreres, en 1 hora i 7 minuts; Desè, Joan Turu, en 1 hora i 11 minuts; Onzè, Francesc Cristòfol, en 1 hora, 35 minuts i 30 segons. Tots aquests corredors pertanyen al Centre, menys el segon, novè i onzè, que són del G. E. Montserrat.

Debutants: Primer, Copa Secció d'Esports de Neu i d'Alta Muntanya del C. E., Carles Petxamè, en 15 minuts i 10 segons; Segon, Esquis de la Casa Llugany, Eugeni Blanch, en 15 minuts, 30 segons; Tercer, Medalla de Coure, Joan Llugany, en 21 minuts i 2 segons; Quart, Medalla de Coure, Josep Capella, en 33 minuts i 50 segons; Cinquè, Medalla de Coure, Domènec Rabassa, en 38 minuts i 30 segons; Sisè, Medalla de Coure, Antoni Torrents, 56 minuts i 50 segons; Setè, Motxilla de la Casa Jorba, Ramon Serra, en 1 hora i 12 segons; Vuitè, Josep Lluís, en 1 hora, 19 minuts i 35 segons. Tots pertanyents al Centre, menys el vuitè del G. E. Montserrat.

Actuaren de cronometradors, constituint el Jurat Qualificador, N'Agustí Fabra i Miquel Cirera, secretaris del Centre i de la Secció d'E. de N. i d'A. M., respectivament. Contribuïren en les tasques del Jurat, actuant de controladors de les curses, Manuel Aurell, Pere Anglada, Ramon Carrés i Amadeu Fabra.

Cursa de velocitat: Aquesta cursa consistí en efectuar la baixada Nou-Creus—Núria. Heus ací els resultats: Primer, Francesc Duran, en 6 minuts, 30 segons; Segon, Josep Salallassera, en 10 minuts; Tercer, Carles Altimira, en 10 minuts, 10 segons; Quart, Carles Petxamè, en 10 minuts, 30 segons; Cinquè, Miquel Rambla, 10 minuts, 30 segons; Sisè, Moisès Torrents, en 10 minuts, 35 segons; Setè, Josep Badiella, en 11 minuts, 40 segons; Vuitè,

Josep Navarro, en 16 minuts, 28 segons; Novè, Agustí Vallès, en 21 minuts, 2 segons; Onzè, J. Turu, en 26 minuts, 40 segons; Dotzè, Jaume Cos, en 35 minuts, 20 segons.

Tots aquests corredors pertanyen al Centre, llevat de Salallassera del Grup Montserrat i de Cos, que és independent.

La Secció d'E. de N. i d'A. M., en nom del Centre, es complau a fer públic el seu agraïment a les nombroses cases que cediren premis per aquesta competició, així com també, d'una manera especial, a l'Excm. Ajuntament, donador d'una magnífica copa.

Excursions Oficials i Conferències

MES D'ABRIL

Dia 5. — *En Jeroni Moragues*, dissertarà sobre **El Cinema vist per un excursionista i l'Excursionisme vist per un cineòfil**.

Dia 7. — Pràctiques d'Esquís a *Núria* i *La Molina*. Amb autocar fins a Ribes i viceversa. Secció d'E. de N. i d'A. M.

Dia 12. — **Sessió de Cinema Amateur en el Cinema Catalunya**, a càrrec de la *Secció de Cinema del Centre Excursionista de Catalunya*. Entrada per invitació.

Dia 14. — Excursió al *Montcau*, *Mura* i *Manresa*. Vocal, Carles Petxamé.

Dies del 20 al 22. — A *Porter*, *Pic Negre d'Andorra*, *Soldeu*, *Encamp* i *Andorra la Vella*. Vocal, Pere Puig.

—Altra sortida de camping al *Montseny*. Vocal, Salvador Martí.

—Excursió pel *Pireneu bergadà*. Secció de C. N. Vocal, J. M.ª Fargas.

Dia 26. — *En Baltasar Ragon* parlarà sobre **Els carrers de Terrassa**, amb projeccions retrospectives.

Dia 28. — Excursió al *Farell i Sant Sebastià de Montmajor*. Vocal, Miquel Cirera.

MES DE MAIG

Dia 1. — Excursió a *Castellbell i a Sant Vicenç de Castellet*. Secció de C. N. Vocal, A. Oliver.

Dia 3. — **Sessió de Cinema Amateur** a càrrec de la *Secció de Cinema d'Amics de les Arts* de la nostra ciutat.

Dia 5. — *XXV Campament Social a Can Garrigosa*. Secció d'E. de N. i d'A. M. Vocal, Josep Tintorer.

Dia 10. — *En Josep Torent*, descriurà **Una excursió amb esquís pel Cercle de Gerbé, Colomers i Saburedó**, amb interessants projeccions.

Dia 12. — Excursió a *Castelldefels*. Vocal, Josep Tintorer.
— Altra a *Mura i a Talamanca*. Secció de C. N. Vocal, Joan Galí.

Dia 17. — *En Joan Duch*, dissertarà sobre el tema: **Recurrent el Nord d'Espanya**, amb projeccions.

Dia 19. — A *Coll de Grua, Canal Gran i Les Arenes*. Vocal, Pere Anglada.

Dia 24. — *En Gabriel F. Moragues* descriurà **Impressions d'un viatge pel Centre d'Europa i Rússia**, amb projeccions.

Dia 26. — Excursió a *Sant Jaume de Vallhonesta*. Secció de C. N. Vocal, Jaume Griera.

Dia 31. — *En Marian Solà* dissertarà sobre el tema: **Un creuer per la Mediterrània**, amb projeccions.

PLAQUES
PEL-LÍCULES

PRODUCTES
FOTO-QUÍMICS

Casa fundada en 1871

LA MARCA DE MAXIMA QUALITAT

Agència Oficial per Terrassa: **La Casa de l'Aficionat de
BALTASAR PLANS, Raval Fermí Galán, 38**

Distribuidor exclusiu per Espanya: **Joaquim Gasca Peris - BARCELONA**

MAGATZEMS DE MOBLES
de tots els estils i preus

ENTRADA LLIURE

3, SANT PAU, 3

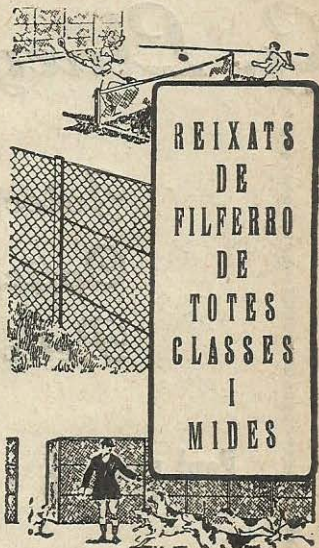
Pressupostos gratis, sens compromís
NUVIS: No deixeu de visitar-me
si us agrada l'estalvi.

Frederic Setó

Cedaceria, Articles metal·lics

Alambres cedassos i garbells per mines i usos industrials. Cortines metàl·liques de adena. - Instal·lacions completes de cercats, galliners i "pajareras"

**Topete, 63
Terrassa**

Consocis:

Efectueu les vostres compres en les cases anunciades en el present "ARXIU".

Aficionats

Drogueria Armengol

Revelo gratis tots els negatius
Ampliacions a preus econòmics

R. d'Egara, 215 - Telèf. 1312

Vda. de G. Llargués

*Joieria
Optica
Relotgeria*

Font-vella, 18 - Terrassa

Articles d'alumini,
d'esport i propis
per a excursions.
Claus TRICOUNIS

P. Père

Unió, 32 :: Telèf. 1399

Joieria - Bisuteria - Optica

VDA. DE J. BALADA

*Extens assortit en Tro-
teus i Copes d'esport*

Font-vella, 19 - Palla, 2

PELLETERIA OLIVERAS

*Extens assortit en totes classes de Pella
fines i corrents. - Preus limitats per ésser
de fabricació pròpia. - En moneders
per senyoreta fem el 10 % descompte
mentonant aquest anunci.*

JAUME JOVER, 8

CAMISERIA

G. VACARISAS

Lo més nou

Especialitat a la mida

FONT-VELLA, 4 - TELEF. 1491

Soci!!

Tens companys?

Tens amics?

proposa'ls per associar-los a la nostra Entitat.

EXCURSIONS I VISITES COL·LECTIVES

ALPINISME - ESPORTS D'IVERN

CAMPING - ATLETISME

CONFERENCIES I CURSETS - EXPOSICIONS

BIBLIOTECA: Prestació de llibres i mapes

SESSIONS DE PROJECCIONS, ETC.

**Cafès - Maracaibo - Natura - Hag - Bombons i
Caramels selectes. - Capses per a presents, noces
i bateigs. - Cacaús, Sucres, Licors, Xocolates, etc.**

● **MORELL - Jaume Jover, 2**

RAPID EXPRÉS DEL CALÇAT
DE

Josep MILLANES

CARRER CREMAT, 16

TERRASSA

**Especialitat amb tota classe de sabates d'Esport i
Excursionisme. - Claus de totes menses. Tenyits de
totes classes, colors sòlids, en moneders i sabates**

Adobs perfectes, als 15 minuts

M. ABAD RIBERA

**Pues i Lliços per a Teixits - Extens assortit en Pues de Lloguer
Filferros de totes classes - Enreixats metàl·lics - Laminació
en fred de cercols per a embalatges i altres indústries**

CARRETERA MARTORELL, 29

TELÉFON, 2105